

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/994/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715207394
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočičková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6715207394.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočičkovej a sudcov JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a JUDr. Amy Odalošovej, v právnej veci žalobkyne O. M., rod. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. XXXX, XXX XX H., proti žalovanému U. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. I. č XX, Q., v konaní o návrhu na priznanie príspevku na výživu rozvedeného manžela, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 7C/186/2015-20 zo dňa 29. 06. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd návrh (žalobu) v celom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 zák. č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte len OSP) tak, že „Ani jeden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania“.

2. V odôvodnení predmetného rozsudku okresný súd uviedol: „Dňa 21.5.2015 doručila navrhovateľka tunajšiemu súdu návrh na začatie konania zo dňa 20.5.2015, ktorým sa voči odporcovi domáhala uloženia povinnosti prispievať na jej výživu sumou 80,- € mesačne vždy do 10. dňa v mesiaci od 1.7.2015. V návrhu uviedla, že od doby rozvodu žije sama, je vo veľmi zlej finančnej situácii, nakoľko je nezamestnaná, evidovaná ako nezamestnaná bez nároku na príspevok v nezamestnanosti. Je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 186,50€ mesačne, iný príjem nemá. Tento príjem jej nepostačuje ani na pokrytie najzákladnejších životných potrieb. Nemá možnosť zamestnať sa, nakoľko jej to zlý zdravotný stav nedovoľuje, je psychiatrický pacient, trpí depresiami, z ktorého dôvodu je uznaná aj za čiastočne invalidnú.“

Odporca sa k návrhu uviedol, že s ním nesúhlasí.

Navrhovateľka aj odporca sa zúčastnili pojednávania na tunajšom súde dňa 29.6.2015. Súd prejednal vec a prihliadol na obsah spisu a vykonané dôkazy.

Súd vykonal nasledujúce dokazovanie:

Z výpovede navrhovateľky ako účastníčky konania súd zistil, že trvá na podanom návrhu v celom rozsahu. Návrh si podala preto, lebo má problém nájsť si zamestnanie, navyše ju 01. 05. 2014 prepustili zo zamestnania bez odstupného. Zo zdravotných dôvodov má veľký problém nájsť si zamestnanie, čo aj na dve alebo štyri hodiny. Má podaných viacero žiadostí, či písomných, alebo ústne sa zaujímala o

prácu, nepodarilo sa jej zamestnať. Žije sama, platí nájomné 169,- €, električku 20,- €. Má len čiastočný invalidný dôchodok vo výške 168,50 €, iný príjem nemá. Navrhovateľka predložila súdu k nahliadnutiu potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen o tom, že je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 01. 06. 2014, evidencia trvá. Predchádzajúce evidencie boli od 04. 02. 2009 do 31. 03. 2011 vrátane a od 01. 05. 2007 do 08. 01 2008 vrátane.

Z výpovede odporcu ako účastníka konania súd zistil, že nevidí dôvod, prečo by mal prispievať na výživu navrhovateľky, má dosť svojich výdavkov. Nie je pravdou jej tvrdenie, že by som sa s ňou nevyrovnal po rozvoде, dal jej ešte viac, ako jej mal dať. Podľa jej názoru by sa mala navrhovateľka vzchopiť, nájsť si zamestnanie a nielen pýtať peniaze. Čo sa týka jej zdravotných problémov, tvrdí, že každý má nejaké zdravotné problémy. Je zamestnaný prakticky od skončenia školy, odvádza štátu dane, preto nechápe, prečo navrhovateľka nedostáva dávky v hmotnej núdzi. Zarába okolo 800-900,- € mesačne, žije s manželkou, ktorá je zamestnaná, nemá vyživovaciu povinnosť. Výdavky má v súvislosti s nedokončeným rodinným domom. Keďže býva v rodinnom dome, musí si kúpiť aj drevo, popáliť ho a nielen sedieť v paneláku ako niekto.

Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 13C/104/05-9 zo dňa 12.10.2005, právoplatným dňa 9.11.2005 bolo manželstvo navrhovateľky a odporcu rozvedené.

Z potvrdenia Sociálnej poisťovne, a.s., pobočka Zvolen o invalidite a miere poklesu vykonávať zárobkovú činnosť, súd zistil, že navrhovateľka bola uznaná naďalej invalidnou, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola určená naďalej na 45% (č.l. 12).

Podľa § 72 ods. 1 Zákona o rodine, rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Podľa § 72 ods. 3 Zákona o rodine, príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvođ manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom, alebo o manžela, ktorý má sám dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci sústavnú opateru.

V prejednávanej veci dospel súd po vykonanom dokazovaní k záveru, že návrh navrhovateľky nie je dôvodný. Odporca je bývalý manžel navrhovateľky, ich manželstvo bolo rozvedené dňom X.XX.XXXX. Navrhovateľka je stále rozvedená, nezamestnaná, od 1.6.2014 evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Odporca je znova ženatý, zamestnaný. Podľa názoru súdu na základe vykonaného dokazovania nie je splnená podmienka na priznanie príspevku na výživu rozvedeného manžela navrhovateľke, predovšetkým s prihliadnutím na zákonné ustanovenie § 72 ods. 3 Zákona o rodine, keď od rozvođu účastníkov konania ubehlo skoro 10 rokov a v zmysle uvedeného ustanovenia možno príspevok na výživu rozvedeného manžela priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде. Podľa názoru súdu nie je splnená ani iná výnimočná skutočnosť, ktorá by umožňovala túto dobu predĺžiť, nakoľko navrhovateľka nemá zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a ani nemá sama dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci si sústavnú opateru. I keď je navrhovateľka v súčasnosti nezamestnaná, evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny vo Zvolene, je schopná sama sa živiť aj s prihliadnutím na jej aktuálny zdravotný stav, netrpí však inou skutočnosťou, ktorá by jej subjektívne bránila v schopnosti sama sa živiť (nedostatok pracovných miest na trhu práce nie je takou skutočnosťou, keď ide o skutočnosť objektívneho charakteru). Táto skutočnosť sama o sebe vedie k zamietnutiu návrhu bez ohľadu na majetkové a zárobkové pomery odporcu, ktoré z tohto dôvodu nebolo potrebné vôbec bližšie skúmať. Na základe uvedeného súd návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Vo veci bol plne úspešný odporca, ktorý však žiadne trovy konania nežiadal nahradiť, preto súd ani jednému z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

3. Proti rozsudku okresného súdu sa žalobkyňa odvolala a v odvolaní uviedla, že od rozvodu žije sama, v súčasnosti sa nachádza vo veľmi zlej finančnej situácii, nakoľko je nezamestnaná a je evidovaná na úrade práce bez nároku na príspevok v nezamestnanosti. Je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 186,50 € mesačne, iný príjem nemá, aj keď sa uchádza o prácu. Z týchto dôvodov žiada o priznanie príspevku na výživu rozvedenej manželky, tak ako uviedla v návrhu na začatie konania. Žalobkyňa v odvolaní ďalej uviedla, že nesúhlasí s rozhodnutím súdu prvej inštancie, pretože od mesiaca júl bude splácať doplatky, ktoré jej vznikli po prepustení z práce, pričom príbuzní už nie sú ochotní jej pomáhať. V závere odvolania žalobkyňa uviedla, že žiada upraviť výšku príspevku z 80 € na 30 € z dôvodu nevyhnutnosti.

4. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadril.

5. Krajský súd ako súd odvolací prejednal odvolanie žalobkyne podľa ust. § 379 a § 380 zák. č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok (ďalej v texte len CSP), bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a odvolaním žalobkyne napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

6. Z obsahu odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu vyplýva, že z hľadiska procesného okresný súd postupoval podľa príslušných ustanovení zák. č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok, teda podľa právnej úpravy platnej a účinnej do 30. 06. 2016. Dňom 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok, kde sa v Piatej časti označenej ako Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia v § 470 ods. 1 a 2 veta prvá uvádza, že: „Ak nie je ustanovené inak platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované“. Z uvedeného je zrejmé, že účinky odvolania, ktoré podala žalobkyňa za účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy, uskutočnenej Občianskym súdnym poriadkom, zostali zachované a odvolací súd toto odvolanie prejednal podľa príslušných ustanovení zák. č. 160/2015 Z. z., t. j. podľa právnej úpravy účinnej od 01. 07. 2016.

7. Žalobkyňa v odvolaní namietala, že sa nachádza v zložitej finančnej situácii, je nezamestnaná, pričom je evidovaná na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny bez nároku na podporu v nezamestnanosti.

8. Predmetom konania je nárok na príspevok rozvedeného manžela podľa ust. § 72 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine, kde sa uvádza: „Rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov (ods. 1). Príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvod manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, alebo o manžela, ktorý má sám dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom vyžadujúci sústavnú opateru (ods.3)“.

9. Z citovaného ust. § 72 ods. 1 a 3 Zákona o rodine vyplýva, že nárok na príspevok na výživu rozvedeného manžela, ktorý môže vzniknúť zásadne len po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, je obmedzený na dobu 5 rokov od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, pričom len výnimočne možno túto dobu predĺžiť, ak existujú objektívne také skutočnosti, ktoré odôvodňujú predĺženie doby poskytovania príspevku na výživu rozvedeného manžela. Tieto skutočnosti Zákon o rodine v ust. § 72 os. 3 pomenúva ako zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, alebo nepriaznivým zdravotným stavom samotného žiadateľa príspevku, ktorého zdravotný stav si však vyžaduje sústavnú opateru. Žalobkyňa v konaní ani jednu z uvedených skutočností nepreukázala, pričom okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vysvetlil, prečo žalobkyne nepriznal príspevok na výživu rozvedenej manželky, keď dospel k záveru, že existencia skutočností vymedzených v ust. § 72 ods. 3 Zákona o rodine nebola v konaní preukázaná. Konštatoval, že od právoplatného rozhodnutia o rozvode manželstva ubehlo takmer 10 rokov, pričom nebol splnený žiadny z uvedených výnimočných predpokladov, ktorý by umožňoval túto dobu stanovenú zákonom predĺžiť, nakoľko žalobkyňa nemá zverené dieťa do osobnej starostlivosti s dlhodobou nepriaznivým

zdravotným stavom a ani ona sama nemá taký dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav, ktorý by si vyžadoval jej sústavnú opateru.

10. Po preskúmaní správnosti záverov súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích námietok žalobkyne odvolací súd uvádza, že odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu je vecne správne. Okresný súd (súd prvej inštancie) sa správne vysporiadal s tým, či boli alebo nie splnené podmienky na priznanie uplatneného nároku zodpovedajúceho príspevku na výživu rozvedeného manžela, keď dospel k záveru, že samotná nepriaznivá finančná situácia žalobkyne a jej zdravotný stav nevyžadujúci si jej sústavnú opateru, nie sú dôvodom na priznanie uvedeného nároku, pokiaľ neboli splnené aj ďalšie podmienky vymedzené v ust. § 72 ods. 3 Zákona o rodine, vzhľadom k tomu, že od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Zvolen o rozvode manželstva žalobkyne a žalovaného sp. zn. 13C 104/05 zo dňa 12. 10. 2005, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 09. 11. 2005 uplynula v čase podania žaloby, predmetom ktorej bolo priznanie príspevku na výživu rozvedeného manžela, doba viac ako päť rokov.

11. Na základe uvedených skutočností odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

13. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v nadväznosti na ust. § 255 ods. 1 CSP, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, pretože v odvolacom konaní úspešnému žalovanému žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

14. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).